

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

ימים אלה עומדים בסימן סיום מחזור קריאת התורה, ובסמוך לו - פתיחתו מחדש, החזרה שנה בשנה על קריאת התורה מדגישה ביתר שאת קיומם של שאלות, קשיים ותחומים רבים המצריכים עיון, דיון והעמקת מחודשת מדי שנה בשנה. טיבם וטבעם של סיום ושל פתיחה, שהם מעוררים את הצורך בבחינה מחודשת של השאלות המבוארות שבתחום המקרא ושל מתודולוגיית הלימוד על תפיסותיה, הנחותיה ומסקנותיה הכלליות - הלשוניות, הספרותיות ההיסטוריות והרעיוניות. שאלות ככזו מהו פשוטו של מקרא; מהו הדרש, ומהי איכות יחסו אל הפשט; מה משקל והשפעה יש להשקפותיו של הפרשן על פרשנותו, ועוד שאלות רבות - מהן ישנות, מהן חדשות ומהן מתחדשות בנימתן ובניסוחן - הן שאלות הבוקעות ועולות בהקשר זה. במאמרו בגיליון זה פורס ר' מרדכי ברויאר את גישתו המיוחדת ללימוד תורה שבכתב ומוצא לה שורשים בדברי בעל "שאגת אריה". גישתו זו משתקפת היטב בשני מאמרים המתפרסמים בגיליון זה: "הכוחנים הלוויים ומעשה העגל"; "שתי מגמות בחנוכת המשכן והשתקפותן בתורת הקרבנות".

דקדוק בפשוטו של מקרא ובחינת יחסו להלכה נמצאים במאמרו של י. ברויאר - "איסור טומאה בתורה". ר"י מדן מגיב על דברי ר"י בן נון (במגדים א) בעניין חידת יחסו של יוסף לאחיו ולבית אביו, חולק עליהם, ועורך בארוכה את דבריו שלו בנידון (השקפה נוספת בעניין זה מבוטאת בתגובתו של ד, הנשקה למאמרו של ר"י בן-נון). ר"י רוזן מגיב על דברי ר"י מדן (במגדים א) בעניין המבנה הרעיוני של ספרי נביאים ראשונים, ומרצה את דעתו.

שער לנושא המסורה נפתח בגיליון זה במאמרו של ל. עופר - "סימון הפרשיות". תקוותנו, כי הלימוד והעיסוק בתחום זה יקבל תנופה, והנושא לגווניו השונים יזכה למחקרים חדשים.

אנו פותחים בגיליון זה מדור לתגובות הקוראים. נשמח לפרסם השגות והרחבות של קוראינו למאמרים המתפרסמים בבטאון.

המערכת

www.herzog.ac.il

מגדים ב (מרחשוון תשמ"ז)